

Č. j. USTR 2-1/2025
PID USTRX002GPIG

Počet stran: 5
Počet příloh: 0

Praha dne 29. ledna 2025

Zápis z 1., neveřejného jednání Rady ÚSTR

Datum: 29. ledna 2025 v 16:00 hodin

Místo konání: Palác Archa, velká zasedací místnost

Přítomni: M. MacDonagh-Pajerová, J. Mrzena, M. Klíma, M. Palouš, J. Mihola, J. Liška, V. Šustek, L. Kudrna, K. Nedvědický

Zápis napsala: [REDACTED]

NÁVRH PROGRAMU:

- 1) Schválení programu
- 2) Verifikace zápisu z 11. neveřejného jednání Rady ÚSTR v roce 2024
- 3) Plán činnosti ÚSTR na rok 2025
- 4) Vědecká Rada ÚSTR
- 5) Kontrola plnění usnesení Rady
- 6) Informace o činnosti ÚSTR

Předsedkyně M. MacDonagh-Pajerová zahajuje jednání v 15:51.

Bod 1/ Schválení programu

Usnesení č. 1/01/25: Rada ÚSTR souhlasí s návrhem programu 1., neveřejného jednání Rady ÚSTR dne 29. ledna 2025.

Hlasování: 7:0:0

Bod 2/ Verifikace zápisu z 11. neveřejného jednání Rady ÚSTR

K. Nedvědický žádá o doplnění k 9. bodu – Vědecká rada, kde argumentoval, že proběhlo hlasování per rollam, kdy 4 členové Rady odsouhlasili odvolání 3 členů Vědecké rady a došlo k zániku jejich funkce, o čemž byli členové informováni.

M. MacDonagh-Pajerová informuje, že dopis [REDACTED] a dopisy k Jazzové sekci byly napsány.

Vstupní karty byly předány. K vizitkám žádá K. Nedvědický o přesné sdělení údajů, které chtějí členové Rady na vizitkách uvést. V případě, že na vizitkách bude uveden telefon nebo e-mail, tak bude potřeba podepsat písemný souhlas v souladu s GDPR. Sdělení údajů k vizitkám směřovat na sekretariát ředitele ÚSTR.

M. MacDonagh-Pajerová se dotazuje ke zveřejnění zápisu z 10. jednání Rady ÚSTR v roce 2024. L. Kudrna informuje, že je v procesu anonymizace. Tento týden se zveřejní.

Usnesení č. 2/01/25: Rada schvaluje zápis z 11., neveřejného jednání Rady ÚSTR ze dne 18. prosince 2024 s doplněným dodatkem k bodu 9 od K. Nedvědického a konstatuje, že zápis z 10. neveřejného jednání Rady ÚSTR bude zveřejněn tento týden.

Hlasování: 7:0:0

Bod 3/ Plán činnosti ÚSTR na rok 2025

L. Kudrna představuje Plán činnosti na rok 2025. Rok 2024 hodnotí jako mimořádně úspěšný rok, kdy vyšlo 24 publikací, proběhlo množství seminářů a konferencí. Plán činnosti na rok 2025 je obdobně ambiciózní, je plánováno 31 publikací. Hlavním obsahem je odborná, vzdělávací a popularizační činnost. Plán činnosti obsahuje 34 projektů a 2 grantové projekty.

Stěžejními projekty jsou syntézy – v minulém roce Popravení, tento rok Dějiny StB., Čechoslováci v Gulagu, Dějiny Protektorátu Čechy a Morava,

Dějiny Charty 77 (*pracovní název*), též projekty s církevní tematikou.

L. Kudrna uvítá dotazy k odborné činnosti a názory členů Rady, kde vidí přínosy, kde by se mělo něco změnit, apod.

M. Klíma děkuje za podrobný popis činnosti. Má tři připomínky zásadního charakteru a pár formulačních. Za prvé, měly by být stanoveny základní časově determinované priority. Při plánování na příští rok by bylo vhodné stanovit priority na střednědobé období, od kterých by se projekty odvíjely. Za druhé, dotazuje se k využití AI, především ve vztahu k archivu. Myslí si, že by to již tento rok měl být v plánu. Za třetí, uvádí, že by učebnice již měla být v Plánu činnosti na rok 2025, v kapitole vzdělávání. Též zmiňuje sociální síť ÚSTR a dosahy.

L. Kudrna reaguje, že projekty jsou koncipovány tak, aby nebyly pouze dílčí a roztržštěné, ale aby se jednalo o zásadní projekty syntetizujícího charakteru. Realizace projektů je v řádu let a většina projektů pokračuje z let minulých, jsou nastavené tím, jaká je v ÚSTR struktura. Není tedy možné projekty rušit a zaměstnance přesměrovat na projekty jiné. K druhému bodu informuje L. Kudrna, že již k AI proběhlo školení. Učebnice není v Plánu činnosti záměrně, neboť se vytváří pracovní skupiny a výsledky budou prezentovány ve Výroční zprávě. Stále probíhá debata, zda se bude jednat o učebnici nebo o interaktivní pomůcku. K sociálním sítím uvádí, že se v poslední době vysoce zvýšil dosah na FB, YT, X a má v porovnání s ostatními paměťovými institucemi čísla vysoká.

K. Nedvědický dodává, že k AI se formuje pracovní skupina i spolu s ABS ve spolupráci s Microsoft – zjišťuje se využití a finanční aspekt.

M. MacDonagh – Pajerová sděluje k Plánu činnosti, že by bylo dobré, aby se první udělal přehled toho, co ÚSTR za 15 let činnosti již pokryl (jaké období, jaká témata) a co zatím pokryté není. Také stanovit priority instituce a dílčí témata.

L. Kudrna reaguje, že v Plánu činnosti jsou stanovené priority – jmenuje např. výročí konce 2. světové války, Dějiny Stb., Dějiny kolektivizace, Dějiny Protektorátu... To jsou témata, která čekají na zpracování a syntézu.

M. Palouš se dotazuje, zda je možné do projektů něco přidat např. krátkými příspěvky, letáky, konferencemi, která zohlední různá výročí, události minulé a nově vyvstalé apod.

K. Nedvědický uvádí, že Plán činnosti je plán, nikoliv dogma a akce se mohou přidávat i ubírat, je možné ho doplňovat či upravovat.

J. Mihola hodnotí plán jako monumentální, zajímavý a obdivuhodný v rozsahu. Dalo by se v Plánu lépe vyznačit, zdůraznit syntézy pro lepší

srozumitelnost laické veřejnosti. Je dobře, že syntézy vznikají. Doporučuje najít kompromis s učebnicí. V. Šustek hodnotí Plán činnosti jako dobrý a ambiciózní. J. Liška hodnotí Plán pozitivně, oceňuje různorodost a systematickou práci na nových tématech.

K Plánu činnosti K. Nedvědický také dodává, že je ambiciózní i z hlediska toho, že má ÚSTR zákonný úkol, a to snižování důchodů většímu počtu prominentů minulého režimu, které bude podkladem pro zpracování dějin komunistického aparátu na regionální úrovni (např. regionální tváře moci), což je také velkou prioritou ÚSTR.

M. MacDonagh – Pajerová uvádí, že až se bude připravovat Plán činnosti na rok 2026, tak bude snaha o to, aby měl srozumitelnou strukturu.

Usnesení č. 3/01/25: Rada ÚSTR projednala Plán Činnosti ÚSTR na rok 2025 a schvaluje ho.

Hlasování: 7:0:0

Členové Rady mohou průběžně k Plánu činnosti dodávat své případné náměty a připomínky.

Rada ÚSTR uvítá v průběhu roku 2025 materiál od vedení ÚSTR, ve kterém budou stanoveny priority činnosti ÚSTR v dalších letech.

Usnesení č. 4/01/25: ÚSTR zahájí práci na přípravě učebnice a multimediálním materiálu v kontextu dějin 20. století.

Hlasování: 7:0:0

Usnesení č. 5/01/25: ÚSTR bude analyzovat možnosti využití AI s východiskem pro budoucnost. Výsledek analýzy bude projednán s Radou ÚSTR.

Hlasování: 6:0:1

Bod 4/Vědecká Rada ÚSTR

L. Kudrna představuje návrhy nových členů Vědecké rady - prof. PhDr. Zdeňka R. Nešpora, PhD. a prof. dr. hab. Mirosława Szumiła, a také změnu a odůvodnění Jednacího řádu Vědecké rady.

J. Mrzena se dotazuje na merit činnosti Vědecké rady. L. Kudrna reaguje, že jednu z jejích priorit vidí v edukační činnosti. Požaduje od Vědecké rady větší iniciativu, nápady a zpětnou vazbu, také názor na Plán činnosti a na oddělení vzdělávání.

Usnesení č. 6/01/25: Rada na návrh ředitele ÚSTR jmenuje novými členy Vědecké rady: prof. PhDr. Zdeňka R. Nešpora, PhD. a prof. dr hab. Mirosława Szumila.

Hlasování: 7:0:0

Usnesení č. 7/01/25: Rada souhlasí s novelou Jednacího řádu Vědecké rady dle předloženého návrhu.

Hlasování: 7:0:0

Bod 5/Kontrola plnění usnesení Rady

Členové Rady ÚSTR obdrželi Audit IT a koncepci nového vedoucího oddělení IT. Vedoucí oddělení IT bude pozván na některé z nadcházejících jednání Rady ÚSTR, aby osvětlil jeho budoucí kroky v IT v rámci ÚSTR a ABS.

Termíny dalších jednání Rady ÚSTR:

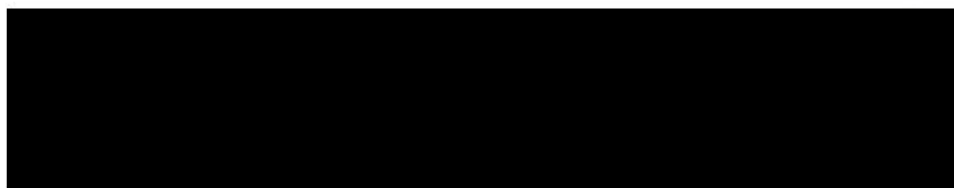
- středa 19. února 2025 od 14:30 hod., Palác Archa, Praha.
(M. Palouš a J. Mihola se budou účastnit online)
- středa 26. března 2025 od 14:30 hod., Palác Archa, Praha.

Bod 6/Informace o činnosti ÚSTR

L. Kudrna informuje o činnosti ÚSTR. Představuje nové publikace. 28. ledna proběhlo slavnostní udílení Cen Václava Bendy. J. Liška uvádí, že by bylo dobré, kdyby byla v Komisi pro udílení cen Václava Bendy zastoupena také Rada ÚSTR. Vedení ÚSTR tento krok vítá a nechává na Radě, koho ze svých řad do komise deleguje.

Rada ÚSTR oceňuje průběh a provedení předávání Cen Václava Bendy.

Předsedkyně M. MacDonagh – Pajerová děkuje za spolupráci a ukončuje jednání v 18:00 hod.

PhDr. Monika MacDonagh - Pajerová

předsedkyně Rady

Ústavu pro studium totalitních režimů